

Kort om produktkrav och marknadskontroll

”Enligt maskindirektivet, 2006/42/EG, Artikel 6, får medlemsstaterna inte förbjuda, begränsa eller förhindra att vindkraftverk som uppfyller reglerna, släpps ut på marknaden och tas i drift.”

”Ett vindkraftverk som är CE-märkt och åtföljs av EG-försäkran om överensstämmelse enligt avsnitt A i del 1 i Bilaga II anses uppfylla maskindirektivets krav, 2006/42/EG, Artikel 7.”

Maskindirektivets (MD:s) Artikel 11 - Skyddsklausul

”1. Om en medlemsstat konstaterar att en CE-märkt maskin som omfattas av detta direktiv och som åtföljs av en EG-försäkran om överensstämmelse och som används på avsett sätt och under rimligen förutsebara villkor, kan äventyra hälsa och säkerhet för personer samt i förekommande fall husdjur och egendom, skall den vidta alla lämpliga åtgärder för att se till att denna maskin dras tillbaka från marknaden, inte släpps ut på marknaden och/eller tas i drift eller att dess fria rörlighet begränsas.”

Kommentarer: Då nog alla vindkraftverk som tillverkats/tillverkas är CE-märkta och åtföljs av "EG/EU-försäkran om överensstämmelser" samt i de allra flesta fall också åtföljs av ett typcertifikat/typgodkännande utfärdat av ett ackrediterat tredjepartsorgan innebär ovanstående, att om Arbetsmiljöverket (AV) skulle ställa högre krav t.ex. på grund av klimatförhållandena på uppställningsplatsen som innebär att vindkraftverken måste byggas om eller utrustas med särskild utrustning bl.a. på grund av utkastande föremål (iskast) har AV ansett det vara i strid med maskindirektivets primära syfte nämligen fri rörlighet av produkter inom den inre marknaden. Om AV vidtar åtgärder för att vindkraftverk t.ex. på uppställningsplatsen inte uppfyller maskindirektivets grundläggande hälso- och säkerhetskrav måste AV tillämpa "skyddsklausulen" enligt maskindirektivet. Vidare måste EU-kommissionen underrättas omedelbart (Swedac) om AV vidtar förbud etc. med anledning av detta och AV måste med stöd av övertygande underlag visa att åtgärderna är motiverade. . Gör EU-kommissionen en annan bedömning än AV, upphör förbudet att gälla och AV måste ändra sitt beslut och det är möjligt för tillverkare att kräva skadestånd. Då alla produkter på marknaden, uppställda och idrift i liknande klimatförhållande, måste behandlas på samma sätt kan det komma röra sig om flera hundra vindkraftverk inom EU:s inre marknad. Dvs. om EU-kommissionen finner att kravet är motiverat måste alla EU:s medlemsländer tillämpa samma krav.

Notera, att ett typgodkännande enligt standarden SS-EN 61400-1 "Vindkraftverk – Del 1: Säkerhetsfordringar" vindturbinklass (WT-class) II i kallt och isigt klimat, extraordinär klimatzon, inte uppfyller krav för "EG/EU:s- typkontroll", dvs. att vindkraftverk på uppställningsplatsen i kallt och/eller isigt klimat inte uppfyller de relevanta EG/EU-produktdirektivens grundläggande hälso- och säkerhetskrav, trots typgodkännandet. Är vindkraftverkets uppställningsplats belägen i en s.k. "extraordinär klimatzon onshore" måste vindkraftverkets tillverkare och köpare fastställa dimensionerande konstruktionsförutsättningar i enlighet med vindturbinklass (WT-class) S för att säkerställa, att vindkraftverkets konstruktioner har tillräcklig hållfasthet för uppställningsplatsen ("site condition"). Då köparen inte upphandlar vindkraftverk enligt vindturbinklass S utan normalt för klass II för uppställning i en "extraordinär klimatzon" innebär detta, att vindkraftverken på en sådan uppställningsplats inte kommer att uppfylla de grundläggande (väsentliga) hälso- och säkerhetskraven för CE-märkning. Som bl.a. framgick av presentationen "Vestas erfarenheter av is" vid Winterwind 2011, 9th-10th

February 2011, Umeå, Sweden, dvs. ”• Kunder investerar fortfarande i projekt med risk för utbildning”.

OBS! SS-EN 61400-1 är inte en harmoniserad standard, godkänd av EU-kommissionen och publicerad i EU:s officiella tidskrift ” Official Journal”, och som därigenom inte ger presumtion om överensstämmelse för CE-märkning med relevanta EU-produktdirektiv.

OBS! På grund av införandet av Lissabonfördraget (av den 13 december 2007) om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EGT C 306, 17.12.2007 s 1) skall ordet EG-direktiv bytas ut mot ordet EU-direktiv, fr.o.m. den 1 januari 2011.

2012-02-28

Claes-Erik Simonsbacka